

Ympäristönsuojelumääräysten perustelut

PERUSTELUT

Yleisperusteena kaikille annetuille määräyksille on ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen sekä pilaantumisesta aiheutuvien haittojen poistaminen ja vähentäminen, etenkin paikalliset olosuhteet huomioiden. Lainsäädännön mukaan pilaantumisella tarkoitetaan ihmisen toiminnasta johtuvaa aineen, energian, melun, värinän, säteilyn, valon, lämmön tai hajun päästämistä tai jättämistä ympäristöön, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa mm. terveyshaittaa, haittaa luonnolle, ympäristön yleisen viihtyvyyden vähentymistä tai muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Ympäristönsuojelumääräyksessä on määräyksiä pykälittäin perusteltu, mutta lisäksi on katsottu tarpeelliseksi antaa seuraaville kohdille tarkempia perusteluita.

1 § Tavoite

Ympäristönsuojelumääräysten yleinen tavoite on ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen sekä pilaantumisesta aiheutuvien haittojen poistaminen ja vähentäminen kunnan paikalliset olosuhteet huomioon ottaen. Niillä täsmennetään YSL:n ja sen nojalla annettujen säännösten tulkintaa.

2 § Määräysten antaminen ja valvonta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 22 §:n mukaan kunnalle kuuluvista ympäristönsuojelulain mukaisista lupa- ja valvontatehtävistä sekä ilmoitusmenettelyistä huolehtii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, kunnan määräämä toimielin.

Ympäristönsuojelulain 22 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi siirtää sille ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua toimivaltaa, lukuun ottamatta hallintopakon käyttämistä, viranhaltijalle, siten kuin kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa säädetään.

Joustavan ja sujuvan toiminnan varmistamiseksi on perusteltua, että merkitykseltään vähäisiä asioita ei tarvitse viedä lautakunnan käsittelyyn.

3 § Määräysten soveltaminen ja suhde muihin määräyksiin

Ympäristönsuojelumääräykset ovat pääosin voimassa koko kunnan alueella. Herkillä alueilla, kuten ranta- ja pohjavesialueilla edellytetään parempia ympäristönsuojelutoimia kuin muilla alueilla. Määräykset eivät voi koskea sellaisia toimintoja, jotka ympäristönsuojelulain 202 §:n 2 ja 3 momentin mukaan on jätetty soveltamisalan ulkopuolelle.

Ympäristöä koskevia säännöksiä on myös muissa kuntatason säännöksissä, ja niitä voidaan soveltaa rinnan ympäristönsuojelumääräysten kanssa. Tavoitteena tulee kuitenkin olla parempi ympäristönsuojelun taso. Mikäli laki- tai

asetustasolla tulee voimaan näitä ympäristönsuojelumääräyksiä ankarampia säännöksiä, noudatetaan niitä eikä ympäristönsuojelumääräyksiä.

Ympäristönsuojelumääräykset sitovat kansalaisten ohella myös muita viranomaisia.

4 § Määritelmät ja paikalliset olosuhteet

Pykälässä on määritelty Isonkyrön erityiset olosuhteet. Taajaan asutut alueet löytyvät karttaliitteestä (taajaan asutut alueet). Pohjavesialueiden rajaukset perustuvat Etelä-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) rajauksiin. Tulva-aluemäärityt saadaan E-P:n ELY-keskuksesta.

5 § Jätevesien käsittely viemärlaitoksen toiminta-alueella

Liittämällä kiinteistö viemäriin varmistetaan jätevesien puhdistus ja puhdistustason jatkuva seuranta. Vesihuoltolain 10 §:n mukaan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen vesijohtoon ja viemäriin.

Kantoveteen verrattavat, saunomis- ja muut pesujätevedet voidaan johtaa sellaisenaan maahan tai kasvillisuuteen puhdistumaan, jollei siitä katsota aiheutuvan haittaa vesistölle tai naapureille.

6 § Jätevesin käsittely viemärlaitoksen toiminta-alueen ulkopuolella

Käsittelemättömät talousjätevedet voivat aiheuttaa ympäristön pilaantumista vesistössä ja haittaa ympäröivälle asutukselle. Jätevedet tulee käsitellä YSL:n (527/2014) 16 luvun ja jätevesiasetuksen (157/2017) määräykset.

Jätevesien käsittelyjärjestelmistä ei ole annettu laitekohtaisia määräyksiä. Eri toimintaperiaatteet on mainittu ja järjestelmä on valittavissa rakennuspaikalle soveltuvuuden ja järjestelmän puhdistuskyvyn mukaisesti.

Kantoveteen verrattavat, saunomis- ja muut pesujätevedet voidaan johtaa sellaisenaan maahan tai kasvillisuuteen puhdistumaan, jollei siitä katsota aiheutuvan haittaa vesistölle tai naapureille.

7 § Lisämääräykset talousjätevesien käsittelystä herkillä alueilla

Herkillä alueilla on vesistöjen suojelemiseksi tarpeen antaa tarkempia määräyksiä.

8 § Suojaetäisyydet, käyttö ja kunnossapito

Jätevesien maaperäkäsittelylaitosten sekä purkupaikan sijoittamisen suojaetäisyydet perustuvat yleisesti käytössä oleviin suojaetäisyyksiin. Suojaetäisyyksien perusteet ovat ensisijaisesti vesiensuojelullisia sekä terveydensuojelullisia. Maaperän tiiviyn salliessa etäisyydet voidaan hyväksyä

pienemmäksikin. Etäisyysvaatimuksilla voidaan ehkäistä talousvesikaivojen ja vesistöjen pilaantumista, sekä ehkäistä mahdollisia hajuhaittoja.

Jätevesienkäsittelylaitteistot ja ulkokäymälät tulee vesistön pilaantumisen estämiseksi rakentaa sellaisille paikoille tulvavaara-alueilla, että veden tulvakorkeudenkin aikana puhdistuslaitteisto toimii normaalisti eivätkä jätevedet pääse sekoittumaan tulvavesien kanssa.

Saostuskaivot tulee jätevesijärjestelmän toiminnan varmistamiseksi tyhjentää säännöllisesti. Tyhjentämisessä tulee noudattaa laitevalmistajien ohjeita. Useiden laitevalmistajan ohjeiden mukaan saostuskaivot on tyhjennettävä vähintään kaksi kertaa vuodessa. Mikäli saostuskaivojen tyhjennys laiminlyödään, voi seurauksena olla kiintoaineksen karkaamisen myötä varsinaisen puhdistusjärjestelmän, kuten suodattimen tai imeytyskentän, toiminnan heikkeneminen ja siten edelleen kuormituksen lisääntyminen. Tyhjennyksen jälkeen saostuskaivo on täytettävä vedellä, muuten saostuskaivon täyttymisvaiheessa tuleva rasva ja muu mahdollinen kelluva kiintoaine voi karata. Samalla ehkäistään myös mahdollisen nosteen aiheuttama vaikutus sekä tarkastetaan säiliön tiiveys.

Liete on jätettä, jonka ammatti- ja laitospainainen käsittely ja hyödyntäminen on luvanvaraista toimintaa.

9 § Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään

Vaasan seudun jätehuoltomääräysten 4§:n mukaan:

Kiinteistöjen ja muiden jätteen tuottajien on jätelain velvoittamina liityttävä kunnan jätehuoltojärjestelmään kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan yhdyskuntajätteen osalta ja noudatettava näitä jätehuoltomääräyksiä. Liittyminen kunnan jätehuoltojärjestelmään tapahtuu joko liittymällä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteen kautta. Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte kuljetetaan kiinteistön keräyspaikasta 13 §:n mukaisesti Stormossenin osoittamiin vastaanottoaikkoihin. Jätteen haltijan on luovutettava kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta varten järjestettyyn keräyspaikkaan. Tuottajavastuun alaiset jätteet toimitetaan tuottajan järjestämiin vastaanottoaikkoihin.

10 § Hulevesien ja työmaavesien käsittely

Hulevesien johtaminen kunnan jätevesiviemäriverkkoon on kiellettyä, koska se aiheuttaisi siirtolinjojen ja jätevedenpuhdistamon ylikuormitusta ja siten ympäristöhaittoja Kyrönjoen vesistöön.

Määräyksillä ehkäistään ympäristön pilaantumista.

11 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesun rajoitukset

Autojen, veneiden, koneiden ja muiden laitteiden pesusta katualueilla saattaa aiheutua yleisten alueiden viihtyisyyden ja virkistyskäyttömahdollisuuksien

vähennemistä, sekä haittaa tai pilaantumisen vaaraa vesistölle, maaperälle tai pohjavedelle. Erityisen haitallista ympäristön kannalta on liuotinpesuaineiden käyttö.

Laajamittaisella tai ammattimaisella ajoneuvojen pesulla tarkoitetaan ammattimaisen kuljetus- tai koneurakointitoiminnan kaluston puhdistamista tai ajoneuvojen pesua yli 10 huoneistoa käsittävällä asuinkiinteistöllä.

Laajamittainen pesutoiminta voi olla myös muuta kuin ammattimaista toimintaa, esimerkiksi usean auton toistuva häiriötä aiheuttava pesu.

Ammattimaisessa tai muussa laajamittaisessa ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja muiden vastaavien laitteiden pesemisessä käytetään usein painepesulaitteita, liuotinpohjaisia pesuaineita sekä runsaasti vettä. Tällaisesta toiminnasta hallitsemattomasti ympäristöön pääsevät pesuvedet ja niiden mukana kulkeutuvat ympäristölle haitalliset aineet aiheuttaisivat todennäköisesti pilaantumisvaaran alueen maaperälle ja pohjavesille. Haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi on pesupaikan täytettävä määräyksessä asetetut vaatimukset.

Ammattimainen tai laajamittainen ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien pesu edellyttää, että pesupaikalla syntyvät jätevedet käsitellään asianmukaisesti. Viemäriverkoston toiminnan kannalta on tarpeen, että jätevedet esikäsitellään ennen viemäriin johtamista öljyn- ja hiekanerotuskaivoissa.

Koska ajoneuvojen ym. pesusta saattaa aiheutua ympäristön, vesistöjen tai pohjavesien pilaantumista, pesu katualueilla ja muilla yleisillä alueilla, sora- ja louhosmontuilla sekä ranta-alueilla, joilta pesuvedet joutuvat suoraan vesistöön, on kiellettyä.

Ajoneuvojen pesu on sallittu asumiskäytössä olevalla kiinteistöllä, kun pesussa käytetään muita kuin liuotinpesuaineita, ja pesuvedet voidaan johtaa viemäriin tai imeyttää maahan siten, ettei niistä aiheudu haittaa ympäristölle. Liuotinpesuaineiden käyttö on kielletty, koska ne voivat aiheuttaa ympäristön pilaantumista.

12 § Mattojen ja tekstiilien pesu

Puhdistamattomien jätevesien johtaminen vesistöön on kiellettyä. Mattojen, tekstiilien ja muiden vastaavien tavaroiden pesu ja huuhtelu vesistöissä tai siten, että pesuvedet pääsevät suoraan vesistöön, aiheuttaa ylimääräistä vesistön kuormitusta ja siten myös ympäristön pilaantumisen vaaraa. Pesu- ja lika-aineita sisältävät jätevedet aiheuttavat mm. vesistön virkistyskäyttöarvon laskemista loma-asutusalueilla ja vesistöjen rehevöitymistä. Paikallisia mattopyykin aiheuttamia haittoja ovat veden sameneminen ja likaantuminen, rannan roskaantuminen ja levien kasvun voimistuminen. Suoraan vesistöön joutuvalla pesuvedellä tarkoitetaan vettä, joka ei imeydy maahan, vaan valuu maanpintaa tms. pitkin suoraan vesistöön.

13 § Lumen vastaanottoaikkojen sijoittaminen ja sulamisvesien käsittely

Kaduilta ja muilta alueilta poistettu lumi saattaa sisältää ympäristön kannalta haitallisia aineita, kuten raskasmetalleja. Pohjaveden tai vesistön pilaantumisriskin vuoksi on perusteltua kieltää lumenvastaanottoaikan sijoittaminen tällaisille alueille. Mahdollisten haitallisten ominaisuuksien vuoksi paikka on valittava siten että sulamisvesistä ei aiheudu haittoja.

Alueen siivoamisesta on vastuussa jätteiden tuottaja, joten siivoamisvelvoite on annettu lumen vastaanottoaikan pitäjälle. Lumenläjitysalueesta ei myöskään saa aiheutua kohtuutonta haittaa naapurikiinteistölle. Vesistöjen ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi tulee lumenläjitysalue sijoittaa siten, että pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta.

14 § Maalämpökaivojen rakentamisessa muodostuvat jätteet

Annetuilla määräyksillä ehkäistään ympäristön pilaantumista.

15 § Jätteiden ja kemikaalien käsittely

Sen lisäksi mitä jätehuollosta säädetään jäte- tai ympäristönsuojelulaeissa, on noudatettava kunnan alueella voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä. Jätteiden hallitsematon varastointi ja käsittely voi aiheuttaa ympäristön pilaantumista sekä viihtyisyyden vähentymistä.

16 § Polttoaine- ja muiden kemikaalisäiliöiden sijoitus, kunnossapito ja tarkastus

Öljy-, polttoaine- ja muut kemikaalisäiliöt voivat esim. ruostuessaan, rikkoutuessaan, kaatuessaan tai ylitäytön sattuessa aiheuttaa pohjaveden, vesistön ja maaperän pilaantumista. Tarkkailulla voidaan mahdolliset vuodot huomata ajoissa. Määräykset polttoneste- tai muiden kemikaalisäiliöiden sijoittamisesta tiiville alustalle sekä pohjavesialueilla ja ranta-alueilla katettuihin valuma-altaisiin, ja sulkulaitteella varustetuista polttoainepistooleista on annettu, jotta ympäristölle haitallisen kemikaalin maahan imeytymisen tai vesistöön valumisen riskiä voidaan ehkäistä ja pilaantuneen kohteen puhdistamisesta aiheutuvia kustannuksia voidaan pienentää tai välttää kokonaan. Määräyksellä säiliön poistamisesta varmistetaan, että maahan ei jää jätettä ja että käytöstä poistettu jätteeksi katsottava säiliö toimitetaan vastaanottajalle, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä.

17 § Savukaasujen ja niiden haitallisten vaikutusten ehkäisy

Savukaasujen mukana ympäristöön pääsevät epäpuhtaudet ja haju heikentävät ympäristön viihtyisyyttä ja terveydellistä laatua. Niistä saattaa lisäksi aiheutua haittaa myös yksityiselle omaisuudelle ja sen käytölle. Lämmityskattiloiden ja muiden tulipesien käytöstä syntyvien päästöjen määrä ja laatu riippuu käytettävän polttoaineen lisäksi myös käytettävien laitteiden laadusta ja kunnosta. Tämän vuoksi on tärkeää tarkkailla käytössä olevien laitteiden kuntoa ja huolehtia siitä, että ne huolletaan säännöllisesti.

18 § Kunnostus- ja puhtaanapitotöistä mahdollisesti aiheutuvan ympäristön pilaantumisen torjunta

Rakentamisesta aiheutuva erityisen häiritsevä melu on kielletty yöaikaan yörauhan takaamiseksi. Kunnostustoimissa on määrätty käytettäväksi riittäviä suojarakenteita päästöjen leviämisen estämiseksi ympäristöön. Naapureiden tiedonsaantioikeus ja varautuminen erityisen paljon häiriötä tuottaviin toimenpiteisiin on kirjattu veloitteeksi, jotta lähinaapurit voivat ennalta varautua häiriöön ja huolehtia omalta osaltaan melun haitallisuuden vähentämisestä.

19 § Äänenvahvistimen käyttö ulkotiloissa

Melun tuottamista koskevat rajoitukset on annettu lainsäädännön nojalla, jotta ympäristön viihtyvyys voidaan turvata. Tilapäisen äänenvahvistimen käytön yleisökäyttöön tarkoitetuilla alueilla tai käytön mainos- ym. tarkoitukseen ei ole katsottu aiheuttavan pysyvää tai kohtuutonta viihtyvyyden vähenemistä ja on sallittu ilman erillistä ilmoitusta kuitenkin siten, että yöaikainen melua aiheuttava toiminta edellyttää ympäristönsuojelulain mukaisen ilmoituksen. (*Sosiaali ja terveystieteiden ministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista 545/2015; Valtioneuvoston asetus melutason ohjearvoista 993/1992*)

20 § Häiritsevää melua aiheuttavien toimintojen rajoittaminen

Paikallisesta elinkeinorakenteesta johtuen siihen liittyvien välttämättömien toimintojen tekeminen myös yöllä on sallittu kunkin toiminnan ja haitan lyhyen ja usein kausiluonteisen keston vuoksi. Myös sääolot on otettu huomioon ja mm. lumenauraus ja muu tilapäinen, välttämätön ja kestoaltaan lyhytaikainen kunnossapitotyö on sallittu myös yöllä.

21 § Meluilmoitusmenettely ja siitä poikkeaminen

Ympäristönsuojelulaissa määrätään meluilmoituksen tekemisestä. Näiden määräysten noudattamisen on katsottu riittävän lyhytkestoisen melutapahtuman haittojen rajoittamiseksi ilman erillisen ympäristönsuojelulain 118 § mukaisen meluilmoituksen tekoa.

22 § Vyöhykkeet ja alueet, joilla lannan ja lannoitteiden sekä maataloudessa käytettävien haitallisten aineiden käyttöä rajoitetaan

Lakiin perustuvilla määräyksillä pyritään estämään ympäristön pilaantuminen.

23 § Lannan varastointi

Lakiin perustuvilla määräyksillä pyritään estämään ympäristön pilaantuminen.

24 § Eläinten ruokinta

Lakiin perustuvilla määräyksillä pyritään estämään ympäristön pilaantumisen. Terveystensuojelumääräyksillä annetaan tarkempia määräyksiä.

25 § Käymäläjäte

Asianmukaisella hoidolla ulkokäymälöistä ei aiheudu hygieenistä tai muuta haittaa.

Ulkokäymäläjätteen asianmukainen kompostointi vähentää tautiriskiä ennen sen mahdollista hyötykäyttöä lannoitteena tai maanparannusaineena. Vaatimus alusastian tiiveydestä on annettu, jotta käymäläjätteen ravinteet eivät pääse leviämään ympäristöön. Ulkokäymälästä saattaa aiheutua hajuhaittaa, minkä vuoksi sen sijoittamisessa on huomioitava riittävä etäisyys naapureihin.

26 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi myöntää poikkeuksen ympäristönsuojelumääräyksestä siinä erityisesti mainituin perustein. Lupaa poikkeamiseen tulee hakea kirjallisesti ja sitä koskeva asia tulee käsitellä hallintomenettelyä koskevan lainsäädännön mukaisesti.

27 § Yleinen velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja

Määräys on annettu lakiin perustuen ja sen tarkoituksena on mahdollistaa viranomaisen laaja tiedonsaantioikeus valvonnan ja päätösten tueksi.

28 § Ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen ja laiminlyönnin seuraukset

Muiden lakipykälien ohella määräyksessä lueteltujen lakipykälien mukainen menettely määrittää seuraamukset.

29 § Ympäristömääräysten voimaantulo

Ympäristönsuojelumääräykset on valmisteltu ympäristölautakunnassa ja lopullinen hyväksyntä kunnanvaltuustossa.